

Dobrodošli u dvorac Taufers! Prije nego što započnemo obilazak, molimo vas da tijekom obilaska ne dirate nikakav povijesni namještaj niti sjedate. Snimanje i fotografiranje dopušteno je samo do i uključujući mučilište. Dok nastavljate, obratite pažnju na male stepenice i pragove kao i na niska vrata. Ukoliko imate dodatnih pitanja, naše osoblje će Vam rado pomoći.

Povijesni pregled

Dvorac Taufers sagrađen je u 13. stoljeću pod gospodom Taufers. Oni su bili imenjaci dvorca i sela ispod dvorca. Gospodari Tauferi sagradili su tri važna dijela dvorca: visoku kulu (tzv. kulu), stambenu kulu (palas) i žitnicu u kojoj se nekada čuvalo žito. No, plemeniti slobodni gospodari Tauferi izumrli su već 1336. jer nije bilo muškog potomstva. Na nekoliko godina dvorac je pripao njegovim najbližim rođacima, grofovima od Tirola, a kasnije kući Habsburg. Međutim, Habsburgovci nikada nisu živjeli u dvorcu Taufers, oni su dvorac i zemlju predali kao feude raznim plemićkim obiteljima u okolici, koje su održavale i proširivale dvorac.

Ove plemićke obitelji živjele su u dvorcu Taufers do oko 1720. godine, kada je dvorac izgubio svoju suštinsku važnost. Dvorac je bio samo neredovito naseljen oko 200 godina i nažalost mnogi su dijelovi u to vrijeme propali. Snijeg i kiša padali su kroz krovove i Visoki toranj se srušio uslijed udara groma ili potresa.

Od 1900 nadalje razni privatni vlasnici radili su na obnovi dvorca. Prvi je bio proizvođač stakla iz Beča, koji je oko 1904. prvi put dao postaviti stakla na prozore - prije toga su se koristili samo svinjski mjehuri montirani na drvene okvire, kroz koje je svjetlost padala u prostorije, ali nisu pružala nikakvu toplinsku izolaciju. Drugi vlasnik u 20. stoljeću bio je bečki ljekarnik i njegova udovica. Zatim je uslijedio benediktinski naslovni opat Hieronymus Gassner, koji je u dvorcu živio od 1950-ih do 1977 godine. Od tada je dvorac u vlasništvu South Tyrolean Castle Institute, privatne udruge plemića i ljubitelja umjetnosti u Južnom Tirolu, koja se trudi očuvati dvorac do danas i učiniti kompleks dostupnim javnosti.

Sudnica

U ovoj sobi ćete se upoznati s dvije teme koje ćete pronaći u većini soba.

S jedne strane, radi se o grijanju prostorija, izvorno su se koristile samo žeravnice u koje se stavljao vrući ugljen. Barem si mogao ugrijati ruke i noge. Može se zamisliti da to nije bilo dovoljno za tako velike prostorije. Zato su ljudi prije 400-tinjak godina počeli postavljati kaljeve peći, poput ove

koju možete vidjeti u kutu sobe. Ovo je jedna od 20 kaljevih peći koje imamo ovdje u dvorcu, od kojih mi Kasnije ćemo vidjeti još ljepše i starije modele.

Druga posebnost je drvena obloga, koja je izvorno postavljena za izolaciju prostorija, jer je između drveta i zida ostavljen prostor kako bi zrak mogao cirkulirati. Za oblaganje je korišteno borovo drvo, vrlo tipično drvo za naše krajeve. Bor je poznat po svom jakom mirisu, koji zauzvrat drži crva podalje. Drvo je očuvano nekoliko stoljeća, u ovom slučaju datira iz 17. stoljeća, dakle staro je već preko 400 godina. Kada su gradili ovu drvenu oplatu, ugradili su i male ormariće u zidove. Međutim, oni su bili više namijenjeni dokumentima i svakodnevnim predmetima, jer se odjeća uglavnom stavljala u velike drvene škrinje.

U dvorcu Taufers postojala je visoka nadležnost: pravo osuditi nekoga na smrt. Ta suđenja su se održavala u ovoj prostoriji, pri čemu je optuženik najprije u lancima uveden kroz vrata, a zatim vezan za drveni stup u sredini sobe. Može se reći da su u to vrijeme postojala samo tri načina na koji su ova suđenja mogla završiti. Ili si bio nevin i sudac ti je povjerovao, onda si mogao otići kući slobodan čovjek. S druge strane, ako ste odmah priznali da ste krivi, tada ste i osuđeni. Međutim, ako niste htjeli priznati, a sudac je smatrao da ste krivi, odvedeni ste u mučilište, gdje ste mučenjem pokušavali iznuditi priznanje.

Sudčeva soba

Ovdje smo u stambenim prostorijama gospodara dvorca, najvažnije osobe u dvorcu. Gospodar dvorca uvijek je bio i sudac dvorca, koji je u prethodnoj sobi vodio sudske procese.

U središtu prostorije prvo vidimo drveni stol s raznim intarzijama. U uglovima vidimo godinu tablice "16" i "20", dakle tablica datira iz 1620. U suprotnim uglovima vidimo orao tirolskih grofova, sa strane lebdeće lavove goričkih grofova. (ovi su bili ženidbenim vezama s tirolskim grofovima), au sredini vidimo još jednog orla, ali ovaj put s dvije glave, orla Habsburgovaca.

Iznad stola vidimo luster iz 18. stoljeća. Izrađen je od obojenog, otopljenog stakla koje vjerojatno potječe iz Murana u blizini Venecije. Ono što je posebno posebno je kruna ogledala na vrhu u središtu, jer ona nisu bila samo dekorativna, već su imala i funkciju. Reflektirali su svjetlost svijeća i tako dodatno osvijetlili prostoriju, što je bilo nužno jer je drvena obloga s godinama potamnila.

Danju su za osvjetljavanje prostorija prvenstveno korišteni erkeri koji su unosili dodatnu svjetlost u prostorije. Čak i navečer u sumrak ovdje još možete čitati i raditi, dok je unutra već vrlo mračno. Prije nastavka obilaska, dobrodošli ste da zavirite u staru spavaću sobu gospodara dvorca. Unutra ćete pronaći kaljevu peć iz 1808., koja je dizajnirana u stilu francuskog carstva. Dimnjaci za odvod dima nalaze se između zidova i odatle vode na krovove.

Komora za mučenje

Sada smo u mučilištu gdje je ostao samo jedan instrument za mučenje: nožni ključ iz 16. st. Međutim, tada je bilo mnogo više sprava za mučenje, a neke metode mučenja možete vidjeti i na ilustracijama na zidovima.

Ovaj raspon nogu napravljen je za 3 osobe. Optuženi su morali sjediti na podu s nogama kroz rupe. Jednom su i ruke bile vezane, pa nije bilo baš ugodno sjediti ovdje.

Bilo je mnogo načina da se nekoga muči njime, bilo da mu se pali vatra pod nogama, da mu se bičuje po nogama ili da mu se kliještima jedan po jedan nokat čupa. Nadalje, imate sol na golim unutarnjim površinama stopala nanijeli i onda pustili koze.

Koze su zatim lizale sol sa stopala, a svojim grubim jezikom mogle su polako skidati kožu sa stopala sve dok nisu došle do kostiju. Može se zamisliti da su pod tim okolnostima, naravno, svi priznali, bez obzira jesu li krivi ili ne. Ovisno o tome koji je zločin priznat, ljudi su kažnjavani različitim stupnjevima težine. Ako je bilo nešto vrlo ozbiljno, poput ubojstva, onda su optuženici odvođeni u Sand u Taufersu, gdje su javno pogubljeni.

Međutim, u samom mučilištu nitko nikada nije ubijen, to nije bio cilj mučenja. Zato udubljenje koje vidite na podu u sredini sobe nije namijenjeno za krv, već za odvod kiše. Krov prije nije postojao, ovdje je sve bilo otvoreno i zato se može reći da su kiša, snijeg i hladnoća još više mučili optuženike.

Dakle, turneja se nastavlja. Sada ćemo pogledati najstariji dio dvorca, staru stambenu kulu iz 13. stoljeća.

Važno: Ovdje počinje snimanje i fotografiranje više dozvoljeno!

Dvorska kapela

Freske kapele potječu iz 1480. godine, a izradio ih je radionica Michaela Pachera, vrlo poznatog umjetnika iz Brunecka. U gornjem registru lijevo vidimo Krista kako se znoji krvlju Maslinska gora, u sredini je anđeo s čašom patnje u rukama, a desno apostoli spavaju, iako bi trebali bdjeti. U glavnoj sceni u središtu je Krist sa bijelom bradom i mačem u ustima, koji postaje ljiljan kao simbol pravde i milosrđa. Freska dakle govori o posljednjem danu, kada Krist silazi i sudi ljudima. S njegove desne strane vidimo njegovu majku Mariju, a s lijeve strane Ivana Krstitelja. Dolje, desno, vidimo svetog Sigismunda, mučenje svetog Erazma i, dalje do prozora, svetog Pavla neposredno prije odrubljenja glave. U donjem lijevom kutu vidimo svetog Andriju, a zatim svetog Petra tri puta: jednom u zatvoru, jednom za vrijeme njegovog raspeća i zatim ponovno jednom desno, uz prozor, Petar s ključem raja u rukama.

Drveni križ na oltaru potječe iz 13. stoljeća, iz razdoblja romanike, koji se obično može prepoznati po dvije značajke: prvo po položaju nogu, jer su stopala prikazana paralelno. Osim toga, Krist je prikazan kao pobjednik nad smrću, a ne Isus patnik kako ga i danas koristimo, kao što je to bio slučaj kasnije u

gotičkom razdoblju. Dvorska kapela i danas je posvećena svetom Petru i Pavlu. Svake godine 29. lipnja održava se privatni sajam za vlasnike dvorca. S tim prelazimo u sljedeću sobu, koja je nasuprot nas.

Bolnička soba/učionica

Sada smo u staroj bolničkoj sobi. U dvorcu Taufers živjelo je oko 60-120 ljudi, a kako osnovna medicinska njega u to vrijeme nije bila jako napredna, ljudi su nastojali izolirati bolesne od zdravih. Kontakt s vanjskim svijetom bio je uglavnom kroz mali prozor u sobi. To je značilo da su i bolesnici mogli sudjelovati na svetoj misi i može se reći da je vjera tada često bila jedina nada za ozdravljenje.

Međutim, mnogo godina kasnije ova soba je postala nešto sasvim drugo. Godine 1564. Beatrix von Fieger imala je ideju o osnivanju škole za djecu lokalnog plemića u dvorcu Taufers. Bolnička soba kasnije je postala učionica. Slike u donjem dijelu su, takoreći, prva antička školska fotografija. Svako dijete dobilo je svoj portret, iznad kojeg se vidi i ime djeteta, dob i pored njega obiteljski grb. Posebnost ove škole bila je u tome što su se ovdje učila ne samo djeca različite dobi, nego su u školu primane i djevojčice.

Za razliku od danas, djeca su u dvorac morala donositi svoje stolice i klupe. Na našu sreću do danas je preživjela stolica koju možete vidjeti ispod prozora. To je stolica učenika Caspara Praitenbergera, koji je pohađao školu 1684. Ovdje se vidi i koliko su tada djeca bila mala, danas bi se petogodišnje školarac teško snašao.

Viteška dvorana

Morate zamisliti sljedeću dvoranu punu stolica i stolova. Jer kad su vitezovi slavili u doba mira, ovdje se plesalo, smijalo, pjevalo, jelo i pilo. U niši lijevo od sata s klatnom i danas se vidi stara pomoćna zgrada, koja još tada nije imala ni vrata ni zastora. Brava za pražnjenje je sada zatvorena, tako da WC više ne radi.

Ura s njihalom potječe iz 1650. godine i prvobitno se nalazila u unutarnjem dvorištu, gdje je dokumentirana do Prvog svjetskog rata. Lijevo od sata možete vidjeti fotografiju iz tog vremena i jednu s restauracije kod urara Hubbuch iz 2015. Sat ima samo jednu kazaljku i to onu na satu. Minute i sekunde tada nisu bile toliko važne, samo je zvono pokazivalo točno vrijeme na satu. Nekada se ovaj sat morao navijati ručno, a danas to radi mali elektromotor koji se nalazi u drvenoj kutiji.

Šarene freske u dvorani ne potječu iz srednjeg vijeka, već iz modernog doba. Izvela ju je 1967. godine austrijska umjetnica Lydia Roppolt, prijateljica opata Gassnera, koja se ovdje htjela ovjekovječiti. U sredini vidimo Bogorodicu s djetetom, lijevo je prikazana prošlost s Adamom i Evom koji nešto šapuću jedni drugima ili anđeo Lucifer koji pada. Desna strana pak prikazuje sadašnjost s automobilima, avionima i sat koji pokazuje četvrt do dvanaest. To znači da nam je ostalo još samo četvrt sata do posljednjeg dana na zemlji. Osim toga, 1967. je bio Hladni rat, zbog čega na fresci možemo vidjeti eksplozivnu atomsku bombu.

Soba duhova

Ovo je vjerojatno najpoznatija soba u dvorcu Taufers. Ova je soba nekoć bila soba princeze Margarethe, koja se ludo zaljubila u farmera iz Sanda u Taufersu. Naravno, vjenčanje između princeze i farmera ne bi bilo dopušteno u srednjem vijeku pa su se njih dvoje htjeli potajno vjenčati u šumi pored dvorca. Na dan vjenčanja, farmer je došao iz sela, ali prije nego što je uspio uzeti svoju Margaretu za ženu, smrtno ga je ranio strijelom jedan od princezinih tjelohranitelja. Princeza je bila jako tužna zbog smrti svog ljubavnika, pa se zatvorila u ovu sobu dugih sedam godina. Kako bi konačno okončala svoju patnju, nagnula se kroz prozor. No, legenda kaže da Margarethe do danas nije u potpunosti napustila ovaj svijet jer se točno u ponoć još uvijek čuju princezini koraci, plač i vrisak.

Krevet datira iz 1641. godine i također je prilično kraći od kreveta danas. S jedne strane, to je zato što ljudi tada nisu bili viši od 1,60 metara, a s druge strane, ljudi su tada spavali polusjedeći. Vjerovalo se da bi ležanje bilo preblizu smrti. Nadstrešnica iznad nije bila samo ukrasna, nego je imala i funkciju: zimi ste preko nje mogli položiti teške vunene deke kako biste se zaštitili za izolaciju od hladnoće, dok su ljeti koristili laganije tkanine za zaštitu od insekata poput komaraca i muha. Isti sustav

nalazi se i u dječjoj kolijevci s prstenovima koji se mogu skidati. Možete zamisliti koliko je bilo hladno u dvorcu Taufers, posebno u zimskim mjesecima, pa su ove deke svakako bile neophodne. Kasnije je u ovu prostoriju ugrađena kaljeva peć, koja datira iz 1755. godine i ujedno je najvrjednija u dvorcu. Ručno je oslikana takozvanom delftskom plavom bojom. Ova boja je bila vrlo teška za obradu i stoga skupa.

U ovoj sobi vidimo još dvije zanimljivosti: Prva je drvena figura s jelenjskim rogovima. Potječe iz renesanse, kao i kasetirani strop s rozetama. Drugi je turski šljem iznad djetetove kolijevke, islamski natpis se lako vidi. Kaciga je kasnije pretvorena u uljanicu.

Knjižnica

Knjižnica i danas broji preko 4000 knjiga, a posebnost je raznolika tematika. Ovdje imamo knjige o povijesti, umjetnosti, književnosti, ratnim strategijama, medicini, enciklopedije itd.

Jezici su također vrlo raznoliki: njemački, talijanski, francuski, engleski, mađarski itd. Stariji primjerci su u zaključanim ormarima radi boljeg očuvanja. Najstarija knjiga datira iz 1540. godine i govori o sudskoj praksi.

Namještaj u ovoj dvorani je iz razdoblja manirizma. No, ne potječu iz dvorca, nego iz stare sakristije u selu. Oko 1900. godine kupuje ih i uzgaja prvi privatni vlasnik. I danas možete vidjeti da ovaj namještaj izvorno dolazi iz duhovnog područja. Veliko svećeničko ruho bilo je pohranjeno u velikim ormarima, lijevo u kutu još se vidi stari prozor za ispovijed, a između prozora još stoji stari tabernakul.

U ovoj dvorani također vidimo prekrasan kasetirani strop, u središtu je grb gospodara Taufersa, u obliku križa vidimo četiri proroka Starog zavjeta.

U knjižnici se nalazi i najstarija kaljeva peć u dvorcu, koja datira iz 1680. godine, a ujedno je i najdekorativnija peć u dvorcu. Vidimo različite boje, ukrase i figure. Ovi prikazuju vitezove koji se bore s bradatim Turcima dolje u kutovima. Krajem 17. stoljeća veliki turski ratovi bili su vrlo aktualna tema, Osmanlije su bili pred vratima Beča i stoga su predstavljali opasnost za cijelu Europu. No, budući da su u konačnici izgubili ovaj rat, sada moraju simbolično podupirati težinu pećnice na uglovima. U pravilu su se ove peći grijale izvana, na primjer u susjednom hodniku. To je značilo da se dim, prljavština i čađa mogu izbjeći u samim sobama. Osim toga, gospodara dvorca nitko nije ometao dok je radio u knjižnici.

Oružarnica

Kada govorimo o oružju, jedan protagonist je posebno važan: vitez. Srednjovjekovni viteški oklop bio je težak oko 30-40 kilograma. Možete dobro zamisliti u kakvoj ste formi tada morali biti da biste mogli nositi tako teški oklop, i naravno da ste se borili s njim! Vitez se prvenstveno borio mačem, ali su se koplja koristila i na konju.

Farmer si nije mogao priuštiti takvo oružje. Tako je napravio batinu od komada drveta i zatim je izdubio. To je značilo da je palica ne samo lakša za transport, već se mogla napuniti i sitnim kamenjem. Na kraju je sve zapečaćeno pčelinjim voskom kako ništa ne bi moglo ispasti i tako je farmer imao dobro oružje za obranu od vitezova.

U srednjem vijeku nije bilo samo oružja za blizinu, već i oružja za velike udaljenosti. Straga ispod prozora možete vidjeti mali katapult u mjerilu 1:10. Ovi su katapult bili vrlo korisni za napad na dvorac izvana jer su mogli doseći udaljenost do 500 metara. Velike kamene kugle korištene su da bi se oštetili zidovi dvorca, ali su se bacale i zapaljene slamnate kugle da spale unutrašnjost dvorca. Zanimljivo, u dvorce su pucali i leševi ili izmet Širenje bolesti, poput kuge. Ova metoda bi se danas nazvala biološki rat.

Na zidovima visi razno oružje koje su koristili vitezovi i seljaci, tursko oružje koje je uzimano kao trofeji nakon pobjedničkih bitaka, talijanska kaciga iz Prvog svjetskog rata i francuski bajuneti ispod.

No, saonice na galeriji nemaju nikakve veze s ratom, to su svadbene saonice. Zaprega konja bila je sprijeda, a mladenci su sjedili straga. Saonice se drže vrlo male jer su se tada ženila djeca od 10 do 15 godina. U pravilu im nije bilo dopušteno da sami biraju svoje partnere, jer su plemići vjenčanjima

mogli održati ili čak povećati svoj status. Žene su se u to vrijeme već sa 17 godina smatrale starim djevojkama, a one koje u toj dobi još nisu bile udate obično su kao jedinu alternativu imale samo samostan.

Napoleonova soba

Sada gledamo posljednji dio dvorca, krilo za goste. U hodniku su razne lovačke puške iz 18. i stoljeća. Pravo lova uvijek je bilo rezervirano za vladara zone, ali su njegovi gosti mogli posuditi ove puške i ići s njim u lov.

Prva gostinjska soba je takozvana Napoleonova soba. Međutim, Napoleon nikada nije boravio ovdje, samo njegov general François-Joseph Lefebvre. Jednom su cestom ispod dvorca prolazili francuski vojnici u Austriju. Budući da su prijevoji na vrhu doline zimi postali neprohodni, francuska vojska uključujući Lefebvrea prezimila je ovdje u dvorcu Taufers. No, Napoleon je bio poznatiji od njih dvojice, pa je soba po njemu i dobila ime.

Karta u ovoj sobi potječe iz 1842. godine. U to vrijeme nije bilo zrakoplova ni satelita, pa su tehnološke mogućnosti bile vrlo ograničene. Unatoč tome, karta je vrlo dobro napravljena: jug je precizniji od sjevera, ali sveukupno gledajući i danas je točan.

Pored kreveta vidimo staru kupaonicu, umivaonik. U tu posudu je stalo oko dvije litre vode, ali te dvije litre morale su biti dovoljne za dva tjedna. Tada su se prale samo ruke, noge i predio oko očiju. Tada se kupalo jednom mjesečno, i to samo ljeti jer je zimi bilo previše hladno. Zapravo, tada se ljudi nisu htjeli prati jer su mislili da će uništiti kožu ako je peru prečesto. Zato se sve češće posezalo za mirisnim parfemima ili puderima.

Tada su se bolesti lako širile, pa zato ovdje vidimo i apotekarski kabinet iz 17. stoljeća. U ladice unutra moglo se pohraniti razno suho bilje ili lijekovi, od kojih su se neki mogli nabaviti i iz vlastitog vrta dvorca.

Odavde nastavljamo kroz apartman do posljednje sobe za goste.

Kardinalska soba

Ovo je najveća i najmodernija prostorija u dvorcu, jer su ovdje gosti redovito boravili sve do 1970-ih

godina. Posljednji stalni gost bio je kardinal Eugene Tisserant. On je bio dobar prijatelj opata Gassnera, posljednjeg privatnog vlasnika dvorca, kojeg je često posjećivao u ljetnim mjesecima. Tisserant je imao vrlo dobre kontakte s Vatikanom i vjerojatno je bio glavni sponzor obnove i očuvanja dvorca u to vrijeme. Na fotografiji se u pozadini još vidi stara srušena kula koja je zahvaljujući njegovoj pomoći obnovljena.

Obilazak interijera ovdje završava. Sada možete sami razgledati vanjski prostor i prošetati starom žitnicom, gdje ćete pronaći posebne izložbe na različite teme od Uskrsa do Svih svetih. Zatim nastavite do Visokog tornja, gdje idete gore s lijeve strane (**moгуće samo između Uskrsa i kraja listopada!**), te se spustite desno u unutarnje dvorište. Prolazite pored malog dječjeg labirinta, te pored cisterne i stare ledenice.

Hvala vam na posjeti dvorcu Taufers!